

بنام خدا

طرح درس

رشته و مقطع تحصیلی: مامایی-مقطع دکترا

نام درس: مراقبت های دوره پره ناتال

ترم: اول

نیمسال اول / دوم: نیمسال اول

محل برگزاری: درمانگاه حاملگی پرخطر مرکز آموزشی-درمانی الزهرا

مدرس: دکتر شمسی عباسعلیزاده

تعداد و نوع واحد(نظری / عملی): ۱ واحد ۱

پیش نیاز یا همزمان: اصول حاکمیت بالینی و مدیریت خطر در مامایی – مشاوره قبل و حین بارداری

هدف کلی درس: کسب مهارت‌های اساسی و جامع مورد نیاز ماما برای مرحله قبل از لقاح، اداره مادر باردار سالم،

تشخیص و ارجاع مادران باردار غیر طبیعی و مشارکت در مراقبت آنها

محتوا

۱- اداره مراقبت ها و مشاوره بارداری:

- آشنایی با مهارت های ارتباطی و اصول مشاوره

- اطلاعات اختصاصی در مورد شرایط لازم برای انجام بارداری از دیدگاه اسلام و بهداشت

۲- غربالگری فاکتورهای خطر در دوره بارداری:

یک چهار چوب آکادمیک برای کسب و استفاده از اطلاعات اختصاصی در مورد مادر باردار و محسوط اطراف او

و همچنین بررسی جامع میزان خطری که ممکن است زن باردار را در دوره بارداری تهدید کند و تشخیص زمان

مناسب برای ارجاع و انطباق آن با اصول سطح بندی خدمات است. تستهای تشخیصی و غربالگری بیوتکنیکی

برای تشخیص میزان خطر در این واحد گنجانده شده است. گرفتن شرح حال کامل در این واحد یکی از مطالب

خیلی مهم برای پی بردن به میزان خطری که زن باردار را تهدید می کند است.

۳- بررسی وضعیت جسمی – روانی مادر در دوره قبل از زایمان:

هدف این است که ماما نشانه شناسی را بداند و مهارتهایی که برای بررسی فیزیکی زن باردار لازم است و در حیطه کار مامایی را کسب کند. از نشانه ها باید به علت امر پی برده و بتواند فرق بین نرمال و پاتولوژیک را درک کند. تاکید این واحد بر افزایش دانش دانشجویان برای انجام معاینات فیزیکی و یافتن نشانه های غیر طبیعی است.

۴- اداره مرحله قبل از زایمان (دوره پره ناتال):

هدف یک بررسی اجمالی اکادمیک اداره زن باردار سالم و جنین وی توسط ماما است. عناوین درسی این واحد شامل تشخیص بارداری، بررسی تغییرات فیزیولوژیک و سایکولوژیک در دوره بارداری، انجام مراقبت های جامع از مادر و خانواده وی و آموزش کامل مدد جو در مورد بارداری و فاکتورهای تاثیر گذار بر آن است. سوالات رایج، خطرات و اندازه گیریها در دوره قبل از زایمان در این واحد وجود دارد.

۵- عوارض مرحله قبل از زایمان:

دانشجو را برای تشخیص و مقابله با عوارض دوره بارداری آماده می کند. این عوارض شامل: مشکلات مربوط به افزایش فشار خون، خونریزی /لکه بینی، درد شکم، آبریزش / پارگی کیسه آب، تب، تنگی نفس / تپش قلب، مشکلات اداری / تناسلی، تهوع و استفراغ، اختلالات صدای قلب و حرکت جنین، ورم، رنگ پریدگی / زردی / آنمی، ارتفاع نامناسب رحم / وزن گیری نامناسب (کاهش یا افزایش وزن)، حاملگی طول کشیده، مشکلات پوستی، بیماری و ناهنجاری های مادر، اختلالات روانی / همسرآزاری، سایر موارد خطر در بارداری فعلی (نظیر: اعتیاد، حاملگی در سنین زیر ۱۸ و بالای ۳۵، چند قلوبی، فاصله بارداری کمتر از ۳ سال، نمایه توده بدنی غیرطبیعی، قد کمتر از ۱۵۰ سانتی متر و) و سوابق بارداری و زایمان قبلی (نظیر : آتونی، پره اکلامپسی، دیابت بارداری، زایمان سخت، مرده زایی، سقط مکرر، سزارین و...) است.

۶- فارماکولوژی دوره بارداری :

این واحد به داروهای سنتی و غیر سنتی شامل درک عمیق هر دو مقوله می پردازد. دانشجو به عملکرد و گیرنده های داروها، عوارض جانبی، عوارض دارو در جنین و ایجاد ناهنجاری ، آلرژیها و در نظر گرفتن فاکتورهای فردی مادر باردار برای تصمیم در مورد اینکه چه دارویی را تجویز باید توجه کند.

۷- تغذیه دوران بارداری:

هدف فراهم آوردن اطلاعاتی راجع به تغذیه در دوران بارداری، سبب غذایی و استفاده از مواد غذایی طبیعی برای تامین نیازهای لازم ، تغذیه و شیردهی، سندرم تهی سازی و اهمیت سلامت مادر در سلامت خانواده و کودکان است. در این زمینه آموزش مادر باردار در مورد تغذیه و استفاده از مکمل های غیردارویی و غذایی مورد نظر است. همچنین ماماها برای تصمیم گیری در مورد هر مادر باردار با توجه به شرایط وی آموزش می بینند.

شرایط تغذیه ای هر مادر سنجیده شده و براساس معیارهای RDA توصیه ها صورت می گیرد. تاثیر سوء تغذیه (روی مادر و جنین) و فراهم کردن راههایی برای بهره مندی از تغذیه بهتر از اهداف است.

۸- ارزیابی های آزمایشگاهی دوران بارداری:

به مرور ابزارهای تشخیصی در تستهای تشخیص "آب نرمالیتی ها و تکامل طبیعی و سلامت مادر در دوره بارداری می پردازد. این تستها شامل سونوگرافی، تستهای تشخیصی کبد و کلیه، تشخیص عفونتهای منتقله از راه جنس، تست ادرار برای پروتئین و قند و تست آنمی و دیابت، غربالگری های مادر باردار و ارجاع موارد غیر طبیعی به سطوح بالاتر مراقبتی است.

۹- مستند سازی و گزارش دهی:

مشاهده و چارترینگ دوره قبل از زایمان، اصول مستند سازی و گزارش دهی الکترونیک، ضوابط اخلاقی و گزارش دهی، موارد قانونی گزارش دهی، گزارش موارد خطر و فوریت ها، گزارش خطا آموزش داده می شود. اصول چارترینگ از جمله موارد قانونی باید آموزش داده شود. چگونگی چارت تجربیات ذهنی مادر باردار و همچنین مشاهدات بالینی ماما، بررسی این یافته ها و برنامه ریزی یک برنامه بالینی بر اساس این یافته ها آموزش داده می شود.

۱۰- آشنایی با دستورالعمل های بالینی کشوری و بسته خدمات اداره دوران بارداری:

دانشجویان قادر به کشف اختلاف بین دستورالعمل ها و راهنماهای بالینی شامل مفاهیم قانونی برای ماماها و بیماران روند ارائه راهنمای بالینی استاندارد، برنامه های کشوری، برنامه های جهانی مرتبط با ارتقا سلامت مادر و نوزاد، سازمان جهانی بهداشت خواهند بود. دانشجویان قادر به کشف عناصری که برای طراحی دستورالعمل ها و راهنماهای بالینی در همه حیطه های خدمات مامایی لازم است خواهند بود شامل: اداره دوره بارداری، حین زایمان، مراقبت از نوزاد، مرحله پس از زایمان و اداره زنان سالم.

نحوه ارزیابی: عملی